

N:r 20.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.

Telefon: Vasa 619.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 December 1897.

Expedition: Kungstensgatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.

Annonspris 20 öre pr petrad.

17:e Årg.

Ludwig van Beethoven.

En dubbel anledning har gifvits oss att illustrera årgångens sista nummer med bilder af musikhistoriens störste heros, Ludwig van Beethoven, i det att dess utgivande inträffar på mästarens födelsedag och att hans minne firas i dessa dagar å kungl. operan genom uppförande af hans odödliga verk för scenen, »Fidelio», samt derpå följande konsert med program af hans kompositioner. Med hågkomsten af hans födelsedag förenar sig väl ock tanken på att det i mars detta år förflutit jemt 70 år sedan han gick ur tiden.

Att till de båda bilder af honom, hvilka här förekomma, foga en karaktäristik öfver hans person och verksamhet, hans betydelse i konsthistorien, lämpar sig ej det ringa utrymme, som står oss till buds i några tidningsspalter, endast en kort biografisk teckning kan här lemnas såsom en påminnelse om hvad han varit och verk, ett flyktigt utkast, som dock kan gifva en föreställning derom. Det fins väl knappast af musikens stormän någon, som är mera ärad och älskad af hela musikvärlden, mera föremål för allas sympatier genom sin storhet och sitt tragiska öde, än Beethoven.

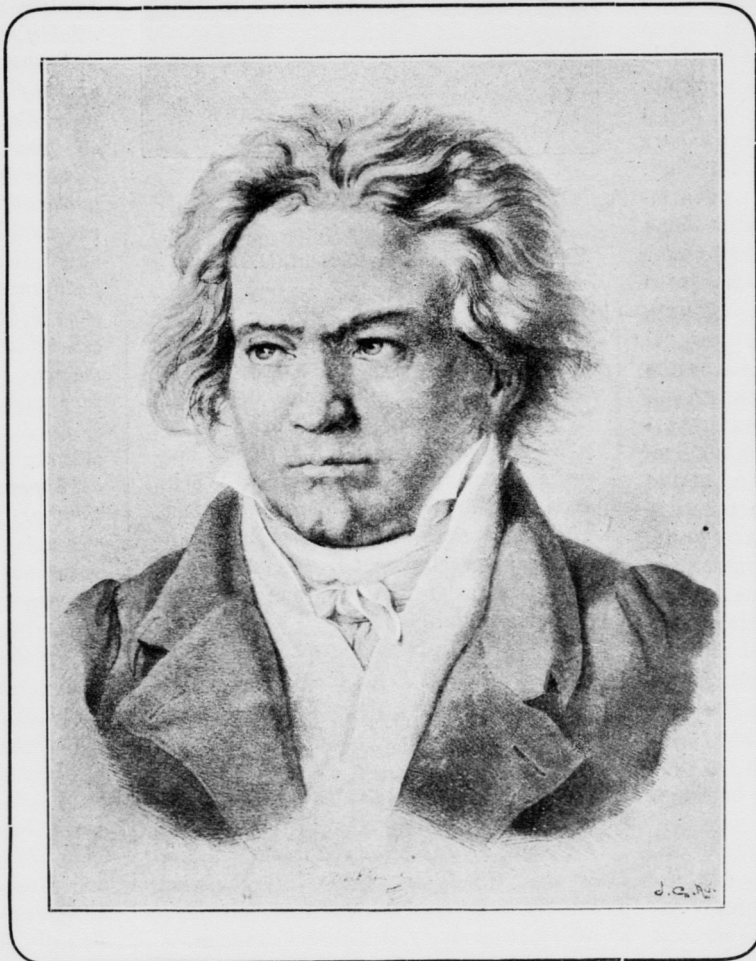
Derför är hans minne heligt för oss, och det

är en högtid att få återupplifva det samma.

Ludwig van Beethoven föddes i Bonn. Hans döpelsedag inföll på den 17 december, och hans födelsedag var sålunda troligen den 16 december 1770. Fadern, tenorist hos kurfursten af Köln i hans kapell, var en rå och sträng, på dryckenskap begifven man, hans mor deremot tycks ha varit en mild, kärleksfull kvinna, vid hvilken Lud-

wig var mycket fästad. Tidigt erhöll denne sin första musikundervisning af fadern men fick sedan till lärare hoforganisterna Eeden och Neefe, af hvilka han lärde orgelspelet och harmonilära. Han hade äfven lärt sköta violen och fick tidigt inträde i hofkapellet som altviolinist, hvilket hade en förmålig inverkan på hans konstnärliga utbildning. Redan 12 år gammal offentliggjorde han sina första kompositioner,

tre åt kurfursten tillägnade klaversonater. Vid samma tid vann han inträde i hofrådet Breunings bildade hem, der han mycket omhulldades, och hade äfven en gynnare i grefve Waldstein. Såväl i artistiskt som moraliskt och ekonomiskt hänseende var detta lyckligt för den unge musikern. År 1784 utnämnde honom kurfursten till sin andre hoforganist, och dennes efterträdare beredde honom 1787 tillfälle att för sin utbildning resa till Wien, der den unge Beethoven blef väl emottagen af kejsar Franz Josef, kurfurstens broder, och der han åtnjöt undervisning af Mozart. Vid en andra resa till Wien slog han år 1792 för alltid ned sina bopålar der. Han tog här undervisning af Haydn, men då denne reste till England, sökte han hos Albrechtsberger sin vidare musikaliska utbildning. Tre trior af honom för piano, violin och bas, hvilka Beethoven sjelf, trots andra kompositionsförsök, räk-

Ludwig van Beethoven.

nade som sitt opus 1, utkommo nu 1795. Samma år uppträdde han först offentligt i Wien som pianist. Efter triorna följde opus 2, de tre Haydn tillagnade pianosonaterna. Till en början var emellertid Beethoven i kejsarstaden mest beundrad som virtuos och improvisatör, men snart blef hans snille som tonsättare uppskattadt, om han ock hade många vedersakare, och han var högt uppburen i flera förnäma familjer och ombudad af inflytelserika mæcenater. Med stor arbetsflit egnade han sig nu åt komposition. Från 1797 till 1800 skänkte mästaren åt den musikaliska världen den berömda septetten, sin första symfoni, i C dur, flera sonater, deribland Sonate pathétique, pianokonserten i C moll, Adelaide och de sex stråkkvartetterna, op. 18. Men det skulle föra oss för vida att följa honom steg för steg i hans rika verksamhet och vi kunna icke ens här uppräknat hans förnämsta arbeten, dessa odödliga mästerverk, som dessutom äro öfverallt och af alla musikens idkare väl bekanta.

År 1808 blef Beethoven af Napoleons broder, konungen af Westphalen, kallad som hofkapellmästare till Kassel. Erkehertig Rudolf jemte furstarne Lobkowitz och Kinsky besvarade denna kallelse med ett 1809 undertecknad fördrag, hvarigenom de tillförsäkrade Beethoven, en årlig pension af 4,000 gulden för att han skulle stanna i Wien. Detta drag gäller dessa män till beröm, äfven om de sedan hindrades genom tidens finansiella svårigheter att fullt uppfylla löftet. Beethoven stannade i Wien, som blifvit honom så kärt, der han i Stef. Breuning och andra egda nära vänner och var ärad och förstådd. Beethoven var nu så godt som sammanvuxen med Wien. I dess sköna omgifningar trufdes han så väl under den vackra årstiden, och i de helt nära kejsarstaden belägna orterna Mödling, Baden m. fl. skref han en stor del af sina härliga kompositioner, till hvilka han under promenader i skog och mark fick ingifningar, hvilka genast upptecknades i ständigt medförda skizsböcker. Den store mästaren skulle ha varit lycklig, om icke en ständigt tilltagande döfhets tyngt på hans sinne, och om ej sorgliga familjeförhållanden stört hans frid. En brorson, hvars uppföstran han åtagit sig, gjorde honom mycket bekymmer, och med dennes moder, en dålig människa, från hvars inflytande Beethoven ville rädda den unge mannen, invecklades han i en plågsam process. Bedrägliga vänner sårade ock hans känsliga och ömtåliga sinne.

Hans höga ande bibehöll likväl under allt detta sin spänstighet, och arbetet gaf honom tröst och lugn. Alstringskraften var ej bruten, om ock hämmad. Man kan finna detta, då man ser honom under de sista åtta lefnadsåren ha skapat sådana verk som »Missa

solennis», nionde symfonien och de fyra sista stråkkvartetterna. Äfven en tionde symfoni hade han i tankarne. Beethovens enda verk för scenen, operan »Fidelio» (»Leonora»), härstammar från 1804 och förekommer i tre bearbetningar samt uppfördes första gången i Wien 1805. Som bekant skref Beethoven till denna ej mindre än fyra uvertyrer.

Beethovens kraftiga helsa blef slutligen bruten, och en förkylning, ådragen vid en vinterresa till brodern Johan, som var godsegare, nedlade honom på sjuksängen. En lunginflammation

Beethovens byst

efter ett gipsaftryck af mästarens ansigte, taget under hans lifstid.

tion och tillstötande vattusot ändade hans lif. Under ett häftigt oväder af åska och blixnar utandades den odödlige mästaren sin sista suck om aftonen den 26 mars 1827. Hans högtidliga begrafning egde rum å Wäringkyrkogården tre dagar derefter. För några år sedan flyttades dock hans jordiska kvarlevor till den stora centralkyrkogården i Wien, der så många stormän hvilat.

Prenumerations-Aumälan.

Svensk Musiktidning fortsättes nästa år med sin 18:de årgång i förhoppning om ökad intresse hos våra musikvänner för fortvaron af detta vårt lands enda musiklitterära fackorgan, hvilket såsom sådant borde till musikhöfningens fromma, ej minst för ungdomens musikaliska upp-

föstran, finnas i hvarje bildadt och musikaliskt hem. *Svensk Musiktidning* har äfven gjort till sin uppgift att vara ett **nordiskt musikblad** med redogörelse för musiktilldragelserna i Norge, Finland och Danmark. Vår nära förbindelse med de andra skandinaviska länderna och Finland ger oss anledning att tro, det hvart och ett af dessa skola med särskildt intresse följa musiktilldragelserna i vårt land och i de öfriga.

Vi skola alltjemt söka att göra tidningen underhållande för den musikaliska allmänheten genom omväxlande innehåll af instruktiva, bildande och läsvärda artiklar, och i det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat tidningen med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola gifva den en rekommendation, så mycket mer behöfvt, som tidningen hittills endast med kännbar ekonomisk uppföring af utgifvaren kunnat upprätthållas.

Svensk Musiktidning kommer nästa år att utgifvas efter hufvudsakligen samma plan som förut, innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter och biografier** öfver in- och utländska tonkonstnärer, redogörelse för **musikpressen, följetonger och notiser** om hvad som tilldrager sig i musikvärlden, hvilka en sådan facktidning samlar och längre bevarar än de dagliga tidningarne, som icke tillvaratagas. Särskildt skola påpekas i **utlandet rekommenderade musikalier och musiklitteratur** af intresse att blifva bekanta för våra musikidkare.

Svensk Musiktidning utgifves 1898, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** per år. **Musikbilagan** tillfaller endast **helårs-prenumeranter**. Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer (25 öre).

På tidningen prenumereras här å **Expeditionen, Kungstengsgatan 56, 3 tr.**, samt i **bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. I **landsorten** prenumereras bäst å **posten**, då tidningen **fortast** kommer prenumeranterna till handa.

Vördsamt anhålles att **prenumeration** må ske så snart som möjligt; vid **direkt prenumeration** hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm* (Kungstengsgatan 56, 3 tr.), tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt **genast den utkommit**.

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerationsförnyelse, sända vi dem, såsom förut, årgångens första nummer, med anhållan att de som **icke** vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen **före** andra numrets utsändande. **Senast** när budet kommer med andra numret torde det första återlemnas af dem, som ej förnya prenumerationen; af dem, som dermed fortsätta, torde då **till budet prenumerationsafgiften** mot kvitto **erläggas**. Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse

vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å tidningen.

Presentkort å tidningen finnas att tillgå å Expeditionen, i musik- och bok-handeln etc.

Vänner af musik och musikaliskt vetande! Gynnen med prenumeration vår enda musiktidning — och dermed också det allmänna musikvetandet i vårt land —, för hvars befrämjande en hvar musikvän bör medverka. Med ringa uppoffring kunna våra musikvänner genom prenumeration å Svensk Musiktidning bidraga till dess för musikbildningen vigtiga upprätt-hållande och ökade spridning.

Vördsammast

REDAKTIONEN.

—*—

Beethovens »Leonora».

Af Elise Polko.

I den ovanligt vackra månaden juni år 1822 kunde man dagligen på alldeles samma timme om eftermiddagen på en af Wiens promenader se en man, ensamt vandrande upp och ned, och för hvilken hvarje mötande vördnadsfullt gick ur vägen. Icke en minut tidigare, ej en minut senare inställde sig den dystre spatsergångaren, hvarken hetta eller regniskurar förmådde att påskynda hans steg, ingen blomma, ingen människogestalt att fångsla hans öga; långsamt, tryggt och stolt skred han fram med sänkt blick och på ryggen korslagda armar. Gråa lockar trängdes omkring den höga, tanke-digra pannan; han märkte ej om vörinden hvirflande bragte dem i oordning och lyfte dem i höjden eller dref dem i hans ögon. Ingen kunde likgiltigt gå förbi denne man, stämpeln af ovanlighet var honom alltför tydligt påtryckt, och en snillets öfvervåldigande höghet drog sig som en gloria omkring det böjda hufvudet. Hvarje barn visste också att denne man var »Ludwig van Beethoven», som komponerat så mycken underbart skön musik, och det upphörde att leka, hejdade hastigt bollen, som höll på att rulla framför mästarens fötter, klatschade icke med piskan, och sparkade snabbt undan snurran, då den allvarsamme mannen syntes. Gammal och ung, hög och låg trädde åt sidan eller nöjde sig med att vördnadsfullt helsa, utan att hoppas en helsning tillbaka. Kolbärarne, med sina tunga bördor, stannade tåligen, tills den sällsamma drömmaren gått förbi, hvar och

en utan undantag ärade honom på sitt sätt.

Just vid denna tidpunkt visade wienarne måhända den dystre, högt uppburne mannen ett högre intresse; Beethoven hade nämligen redan för flera månader sedan fulländat sin första och enda opera *Leonora* (han kallade den sedermera »Fidelio»), men vägrade hårdnackadt att låta uppföra densamma. Envist, döf för alla böner, höll han det dyrbara partituret inlåst i sin pulpet.

»Det finnes ingen *Leonora*, sådan jag vill hafva henne,» sade han till sina vänner, som ingalunda tröttnade att bestorma honom med böner om operans uppförande. »Sångerskor finnas nog tillräckligt, men ingen tillfredsställer mina anspråk. Min *Leonora* skall icke slå någon drill, icke bryta halsen af sig med några löpningar, hon behöfver ej byta om kläder tio gånger, ej heller vara särdeles vacker; men ett måste hon hafva utom sin röst, och detta ena förräder jag icke för eder, I skullen dock blott utskratta den galne Beethoven. — Låten operan lugnt förblifva hos mig och bekymren er icke om densamma.»

Men de voro otåliga och lemnade honom ingen ro; de plågade den store mästaren dag ut och dag in, skickade honom den ena sångerskan efter den andra på halsen och började slutligen att blifva helt allvarsamt förargade. — Beethoven behöll länge, underligt nog, tålmodet. En afton ansatte man honom dock särdeles häftigt och berättade honom underverk om en ung sångerskas debut, af hvilken hela Wien gjorde mycket väsen. Hon var dotter till den berömda skådespelerskan Sophie Schröder, knappast sjutton år gammal och hade nyligen med sina föräldrar flyttat från Hamburg till kejsarstaden. Såsom Mozarts *Pamina* hade hon hänryckt alla hjertan genom tjusningen af sin röst och sin figur, man förespådade henne allmänt en lysande framtid, och detta allt meddelade man mästaren och förteg icke för honom att man hoppades, det han skulle tillåta denna sköna hand att bringa i dagen hans sista skapelses förborgade skatt. — Då utfor Beethoven:

»Hvad? skall jag anförtro min heliga klenod åt ett barn, en flicksnärta, som knappast växt ifrån skolan?» frågade han häftigt. »Jag menar att I drömmen eller att nyfikenheten gjort er galna! Nej, för en sjuttonårig flickunge har Ludwig van Beethoven dock icke skrivit sin *Leonora*! — Men jag är nu trött på detta marterande och förklarar eder en gång för alla, att jag bränner upp operan, om någon af eder skulle understå sig att ännu en gång fråga efter den!»

Han var så imponerande i sin vrede, hans öga blixtrade så förintande, hans röst ljud så vred och på hans breda panna stodo så tunga åskmoln, att den

ene efter den andre tyst smög sig ur rummet, och sedan hörde mästaren aldrig talas om sin »*Leonora*».

Men sedan någon tid hände det, att den store musikern på återvägen från sina dagliga spatserturer i stadens grannskap mötte en ung, blond flicka. Hon bar vanligtvis en enkel hvit klädning, en liten pryddig halmhatt, och en smal, mörkröd schal föll öfver hennes sköna skuldror. Liksom alla andra, hvilka mötte den tankfulle vandraren, vek äfven hon vördnadsfullt åt sidan, men detta skedde om än långsamt och dröjande, likväl med hänförande behag, hvarvid hon fästade sina stora ögon vid mästarens ansigte.

Men dessa ögon besutto äfven makten att binda och lösa, att väcka, draga till sig och fasthålla en drömmande själ; de voro, dessa ögon, af en underbar mörkblå färg med de präktigaste ögonbryn och ögonhår, och egde, när hon uppslog blicken, ett passioneradt uttryck och ett outgrundligt djup. Blott drömmaren Beethoven kunde så länge motstå denna innerliga, förtrollande blick, som oupphörligt riktades på honom; han gick flera dagar vördslost förbi den smärta flickan utan att märka henne. Hennes fina läppar darade alltid, då han snuddade förbi henne; det var, liksom ville hon tala, och dock teg hon, såg på honom med uttryck af beundran och smärta, och vände sedan om för att återvända till staden.

Då drog sig en dag, just vid eftermiddagens femte timme, ett häftigt oväder tillsammans på himlen. Åskan rullade allt närmare, enstaka blixtrar foro genom luften, tågslarne flaxade ängsligt omkring, och de menniskor, som händelsevis voro ute, påskyndade sina steg för att uppnå sina skyddande hem. Vindstötar förnummas då och då, men ingen regndroppe mildrade det tryckande kvalmet, allt högre ljud åskans dofva mullrande, allt vildare korsade blixtarne hvarandra. Återvändande framskred Beethoven likt en siare. Med hufvudet högburet, pannan klarare än eljest, tycktes han glädja sig åt det allvarliga skådespelet. Han ensam tycktes förstå detta storartade språk derofvan ifrån, ty han log vid åskans rullande och blickade djerft och utan att bländas mot blixternes eld. För honom var åskans dunder blott mäktigt svällande basuntoner i en väldig natursymfoni, han tyckte att vinden, som vältrade sig i hans lockar, lyfte honom och bar honom, och då den allvarsamme mannen nu i sällsam, stum hänförelse sträckte armarne mot höjden, förekom det honom som om han väntat, att en engel skulle nedsväfva till honom på blixternes vingar. O, att den räckt honom en jätteharpa, så att de fått storma ut, dessa underbara melodier, af hvilka hans inspirerade själ kände sig så öfverfull! — Beethoven inbillade sig äfven verkligt se en engel: en hvit

skednad stod framför honom; han stirrade på densamma väntande ett under. Men den förmenta engeln sträckte darrande sina händer emot honom, mumlande hastigt några obegripliga ord och betraktade honom bönfallande. Öfverraskad såg nu mästaren ett blekt flickansigte. Han hade en hågkomst af detta älskliga anlete, denna tjusande gestalt. Hade han icke ofta förut sett henne? Hade hon ej mätt honom. — I drömmen måhända! — Han visste det ej.

»Barn!» sade han slutligen och böjde sig ned till den unga flickan, »i detta oväder är du ännu ute? Har du fördröjt dig, eller kanske gått vilse?»

»Jag ville blott råka er!» svarade en ljuf röst, på samma gång fast och vekt.

»Mig? hvad kan du önska af mig?»

»Er — Leonora!»

Beethoven spratt till.

»Huru heter du?»

»Wilhelmina Schröder. Jag har redan många gånger varit här med min varma bön, men först i dag vågade jag tala!»

»Och såg du icke, hur ovärdet var i annalkande? Var du icke rädd?»

»Jag fruktar endast ett: att ni afslår min bön!»

Mästaren svarade ej — han blickade oafvänt i flickans blå ögon. Hon sänkte dem ej till jorden men rodade varmt och besvarade hans blick. Då utsträckte Beethoven sin hand, fattade hårdt den älskliga varelsens små händer, drog ett djupt, lättande andetag och sade mildt:

»Kom i morgon tidigt till mig, mitt barn, och var vid godt mod; jag menar, att jag funnit min Leonora. — Men nu måste du bort härifrån, jag vill ledsaga dig till ditt hem!»

Och hon fattade hans arm med ett lycksaligt leende, hennes kinder glödde, hennes kropp darrade, hennes hjerta klappade våldsamt. Uppfyllandet af hennes mest brinnande önskan var nära. — Stormen hade upphört, blixarne blefvo svagare, men ett uppfriskande regn droppade ned. Vid stadsporten lyfte Beethoven den unga flickan med faderlig omsorg i en förbifarande vagn, och Wilhelmina Schröder gaf besked om sin moders boning. I barnslig, öfverströmmande hänryckning kysste hon till afsked mästarens hand; han vände sig om för att gå. Ännu en gång såg han sig dock tillbaka, och han varseblef då ett det mest förtjusande flickansigte, lutande sig mot vagnsdörren och riktadt emot sig. Det var blekt af inre rörelse, den unga, allvarsamma pannan, infattad af guld-gula lockar, böjde sig för honom, de magiska ögonen logo och sänktes åter. Ludvig van Beethoven kände en sällsam värme genomströmma sitt hjerta, en saligt vemodig aning genombäfvade honom och han sade sakta: »Denna

kvinna skall kasta ännu en solstråle på din väg — den sista!»

* * *

Följande morgon stod Wilhelmina Schröder, den unga sångerskan, bredvid Beethoven utmed pianot. Framför honom låg partituret till hans »Leonora» uppslaget. Han hade i korthet för den blonda flickan förklarat operans innehåll, som i hög grad intresserade henne, gick derpå flyktigt igenom Jaquinos och Marcellinas första nummer och intonerade, sakta gnolande, med den ena handen skarpt markerande takten, med den andra gripande ackompanjemangets ackorder, Leonoras stämman i kvartetten »Mir ist so wunderbar». Flickan följde hvarje ton med spänd uppmärksamhet. Vid tersetten »Muth, Söhnchen, Muth,» glänste hennes ögon till af passion, men då den stora arian »Abscheulicher, wo eilst du hin!» upprullade sin praktmålning för hennes själ, flög en darrning af den djupaste skakning genom hennes spåda kropp. Med hvarje nummer tilltog den halft andlösa åhörarinns sinnesrörelse, allt mera inspirerad spelade och intonerade mästaren, hon hörde ej huru bruten och sträf den röst klingade, som förde alla dessa härligheter till hennes öra och själ. Hon visste ej heller, att vid duetten i andra akten, »Nur hurtig fort, nur frisch gegraben,» tårarne långsamt och tungt rullade öfver hennes kinder, hon vände ej sin blick från den underbara mannen, som satt framför henne och hvilken hon så varmt vördade. — Hvilken egendomlig, fängslande bild inom den enkla kammarrens trånga ram bildade de också icke, dessa båda figurer, den rika, allvarliga hösten och den leende våren. Mästaren sjelf i en vid, pelsbrämad nattrock, med blixtrande ögon och strålarde panna, helt och hållet försjunken i sin egen skapelse, då och då kastande en djupt allvarlig blick upp till sin åhörarinns ansigte; vårfriskhet var utgjuten öfver den unga flickan vid hans sida, öfver detta ansigte med sina härligt rena linier, och solljus darrande i det tjocka blonda håret, som smög sig till de mjuka kinderna och i nacken bildade en gyllene knut.

Beethoven gick allt raskare och raskare framåt, hans hand flög öfver tangenterna!

»Nu kommer det mest betydelsefulla stället,» sade han; »deri samla sig operans alla ljusstrålar. Gif akt på detta utrop! på det beror alltsammans; — mitt barn, här skall du visa, om jag bedragit mig på dig eller ej!»

Och nu intonerade han med skakande inspiration detta berömda utbrott: »Tödt' erst sein Weib!» — Wilhelmina Schröder förstod nu först hela den jätteuppgift, efter hvilken hon sjelf utsträckt handen, hon knäppte bäfvande ihop sina händer, lycksalighet

och fruktan fyllde på samma gång hennes bröst. »Tödt' erst sein Weib!» detta enda skri ljud i hennes öron — hon hörde ej något mera, den praktfulla finalen gick förbi henne som en dröm. Men då Beethoven reste sig och slog igen partituret, närmade hon sig honom med svigtande steg.

»Välsigna mig till det företag, som jag vill gå att våga, på det jag må lyckas,» sade hon högtidligt och böjde djupt sitt hufvud.

Och mästaren lade tankfullt sin hand på hennes hjessa, och ett leende af tillfredsställelse gled såsom en höstlig solstråle öfver hans allvarliga ansigte.

Innan den unga flickan denna afton somnade, knäppte hon sina sköna händer tillsamman och slutade sin andbön med de orden: »Gud, låt mig blifva en sådan Leonora, som han drömt sig henne, så att jag måtte kunna skänka hans hjerta ännu denna glädje.»

* * *

Få veckor efter denna scen uppträdde Wilhelmina Schröder i Wien i operan »Fidelio» och förkroppsligade detta ideal af den högsta kärleksheroism, som föresväfvat Beethovens ande. Komponisten sjelf satt i en af de små, mörka logerna närmast scenen. Ack, de ljufva och dock så kraftfulla toner, som strömmade ur den unga sångerskans bröst, trängde ju blott svagt och brutet till hans redan då nästan dockes slutna öra, men han såg dock den af glödande kärlek och hängifvenhet genomträngda unga kvinnan, han såg dessa ögon fulla af eld och inspiration, och den hänryckta mängdens utbrytande jubel brusade omkring honom såsom aflägsna hafsvågor. — Den andra akten fortgick; den sköna kvinnan steg ned i det mörka fängelset, räckte brödet åt sin hungrande make, genomgick själsmarternas alla stadier, tills äntligen denna underbara ljuspunkt kom, det väldiga utbrottet »Tödt' erst sein Weib!» Beethoven reste sig, feberaktigt upprörd, då detta ackord ljud, hans andedrägt hämmades, hans gestalt darrade, hans blickar borrhade sig fast vid sångerskans läppar. En sekund tycktes hon tveka, men plötsligt rätade hon upp sig i en i sanning storartad skönhet och kastade detta af den mest glödande känsla vibrerande b i de skakade åhörarnes hjertan. — Och det märkvärdiga inträffade, att denna enda väldiga, besjälade ton genombröt alla skrankor och inträngde som ett ljufligt budskap i mästarens slutna öra. Det blef plötsligt så ljust inom honom, gyllene tonvågor öfverströmmade honom, i en stilla dröm ljud hans »Leonora»-skapelse hög och klar, ty i detta härliga, öfvervåldigande b, som han hört, speglade sig det hela, såsom allt speglar sig i den klara droppen. — Namnlös fröjd, otyglad förtjusning grepo honom; han hade icke bedragit sig på denna Leonora! Han

skulle velat trycka denna unga flicka till sitt hjerta, bada henne i sina tårar; för länge sedan begrafna önskingar, för länge sedan döda förhoppningar stodo upp från dödssömnen och framställde sig leende för honom. Men kropp och själ voro endast vana vid smärtan, den oändliga, plötsliga känslan af lycka öfverväldigade den blott i lidande och försakelse starke mannen: Ludwig van Beethoven sjönk sanslös ned.

Denna representation af »Fidelio» var i sjelfva verket den sista, men också den mest bländande solstråle, som föll på den store tonsättarens dunkla stig.

Hvad var det då, som Ludwig van Beethoven fordrade af den, som skulle framställa hans Leonora på scenen och som han funnit i en ung flickas blå öga?

Wilhelmina Schröder förde Leonora ut i världen. — Hvem har väl utan varaktig rörelse hört henne sjunga Fidelio, hvem kan glömma henne i denna rol? Hundrade sångerskor hafva efter henne äfven sjungit Leonora för oss: och dock, förmådde väl en enda så fångsla själen som hon? — Men var då ingen så skön som Wilhelmina Schröder-Devrient, hade ingen en så härlig stämma, en så tjugande gratie? — Ganska säkert! Tusende kvinnor hafva höljt sig i Fidelios enkla mansdräkt, storartade röster hafva sjungit arian »Abscheulicher, wo eilst Du hin!» mästarennor i scenisk konst hafva uttömt densamma i denna rol; men sväfvade väl från någons läppar momentet »Tödt' erst sein Weib!» mera storartadt, mera hänryckande än från hennes? — och hvarför? — Här följer lösningen på alla frågor. Wilhelmina Schröder-Devrient egde denna sällsynta tjugningskraft, som öfvervinner världen, denna gåtfulla rikedom, som i vår kalla och matta tid blir mer och mer en saga, denna jordens dyrbaraste skatt, denna himlens skönaste välsignelse: *ett varmt hjerta!*

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Lindgren, N.: *Vid Ringsjön*, skånsk idyll. Tillegn. kyrkoh. Evald Lundegårdh. Op. 12. Pris 75 öre.

Petre, Torsten: *Nya Skizzer*. Andra serien. Op. 27. Pris kr. 1: 50.

Vollstedt, Rob.: *La belle Espagnole*, vals. Op. 103. Pris 1 kr.

Nordholm, Ad.: *Vårjubel*, polka. Pris 50 öre.

Fanny: *Vindfläkt*, polka. Pris 50 öre.
Engman, Fredr.: *Jäntan och jag*, schotisch. Pris 50 öre.

För violin:

Melodibok för violin, vald samling folkvisor, folkdansar, marscher etc. (se Sv. Musiktidning nr 16), lätt arrangerade och progressivt ordnade. Häft. 2, 3, 4 à 1 kr.

För violin och piano:

Herbst, Georg: *Romans*. Pris 75 öre.

För orgelharmonium:

Stämningsstunder. Vald samling hymner, koraler, sånger ur operor och oratorier, folkvisor m. m., arrangerade af Gustaf Hägg. Pris kr. 1: 50.

För en röst med piano:

Hjelm*, A.: *Vaggång* (d—g), op. 3. Tillegn. frök. Hermine Kopp. Pris 75 öre.
Hulthander, C.: *Im wunderschönen Monat Mai*, dikt af Heine (ess—gess), op. 17. Tillegn. fru Gudrun Torpadie-Lindblom. — *Sjung* (c—ess), op. 16. Komp. för baryton, tillegn. John Forsell. Pris à 50 öre.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Macbeth, Allan: *Serenata*, »Love in idleness». Pris 75 öre.
Sartorio, A.: *Menuett-Caprice*. Pris 75 öre.

Sjögren, Emil: *I drömmen du är mig nära*. Transkription af Gustaf Brink. Pris 50 öre.

Amigo, Adolf: *Ingeborg-Vals*. H. K. H. Hertiginnan af Västergötland underdånigt tillegnad. Pris 1 kr.

Nerman, Hjalmar: *Greta-Vals*, tillegn. fröken Greta Ryman. Pris 75 öre.

Tschaikowsky, P.: *Vals ur »Eugen Onegin*. Pris 1 kr.

Sandels, Ellen: *Gullwifvan*, polka. Pris 60 öre.

Marinari, Paolo: *Sorriso ideale* (Leende ideal), Mazurka de Salon. Pris 75 öre.

För violin och piano:

Bedinger, Hugo: *Andante religioso*. Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Beckman, Bror: *Sol Sommares visor*, dikt af Johnny Roosval, op. 8. Pris kr. 2: 50. — *Gambla gastar*, ballad af J. Roosval (a—e). Pris 1 kr.

Behrens, Herm., Jr: *En liten visa* (d—g), ord af Ellen Whittlock. Pris 75 öre.

Hallström, Ivar: *Min sång* (b—ess). Ord af komponisten. Tillegn. Oscar Bergström. Pris 75 öre.

Hägg, Gustaf: *Maj* (ciss—g). Ord af O. Levertin. Pris 75 öre.

Marinari, Paolo: *Serenad* (e—fiss eller a). Pris 75 öre.

Peterson-Berger, V.: *Och riddaren drog uti Österland* (c—f). Ord af August Strindberg. Pris 50 öre.

Valentin, Karl: *Arabisk serenad* (e—fiss). Ord af Helmer Key. Pris 75 öre. — *Vak upp* (c—fiss). Dikt af Oscar Fredrik, komponerad för en röst och orkester samt H. M. Konung Oscar II underdånigt tillegnad. Op. 19. Klaverutdrag. Pris 75 öre.

Moszkowski, Moritz: *Serenata*, arrangerad med svensk och fransk text (ais—g). Pris 75 öre.

På Fr. Skoglunds förlag har utkommit:

För sång med piano:

Sjung med oss mamma, 4:e häftet. 18 små visor af A. T. Pris kr. 1: 75.

För piano, två händer, har utkommit:

På C. W. K. Gleerups förlag, Lund:

Collin, Lotten: *Tränggalopp*. Pris 50 öre.

Leander, Gunnar: *Ninni*, hambopolska. *Pas de quatre*, à 50 öre (komponistens förlag).

Hos Alph. Leduc, Paris, har utkommit:

Flerstämmig sång med piano:

Munkell, H.: *Trois Choeur* sur des Poésies scandinaves, pour voix de femmes. 1) *Soir de May* (Maj), poésie de Oscar Leverlin; 2) *Le chant du Pommier* (Äppelträdets visa), poésie de C. Wetterstedt; 3) *Hymne* (Hymn), poésie de C. Hostrup. Pris à 2 fres netto.

Det Nordiske Forlag, Köpenhamn, har utsändt:

För piano, två händer:

Rosenfeld, Leopold: *Lyriske Fantastykker*. Op. 47. Häft. I och II. — *Saina*, Østerlandske Stemninger. Op. 48.

För en röst med piano:

Stenhammar, Vilh.: *Zwei Minneder* von Walther von der Vogelweide. Op. 9. »Ein kuss von rothem Munde» (diss—giss), »Heil sei der Stunde» (h—fiss).

På Georg Abr:son Lundquists förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Peterson-Berger, V.: *Sex Låtar för klaver*. Pris kr. 1: 50.

Beaumont, Paul: *Album pour la Jeunesse*, 12 Esquisses musicales. Pris kr. 1: 50.

Nordiska toner, i lättaste sättning för små pianister af A. T. Pris kr. 1: 75.

Helsingelåtar. Pris 75 öre.

Vinterblommor. Nyaste valser, polkor, française och hambopolska. Pris kr. 1: 50.

För en röst med piano:

Hallström, Ivar: *»Ich bin jung»* (»Jag är ung»), Olof Lemon zugeeignet, Poési von Carmen Sylva. A) För tenor (h—a). B) För baryton (g—f), à 75 öre.

Norén, Gustaf: *Tre Andliga Sånger* för en basröst. Konungarnes konung, Psalm 118 (af F. M. Franzén), Psalm 138 (J. O. Wallin), Pingstpsalm (Runeberg). Pris kr. 1: 25.

Barnens Älsklingssågor, satta i musik af A. de B—y. Pris 2 kr.

Hvad ska' vi leka? Samling af sånglekar och ringdansar. Med lätt ackompanjemang af piano eller orgelharmonium, med bifogad text och beskrifning öfver lekarna, för hem och skola utgifven af Vilh. Sefve. Pris kr. 1: 75.

»Amuson nous!» petits airs et petits-jeux, par A. de B—y. Pris kr. 1: 25.

En mängd nyheter ha våra förläggare, som vanligt, utsändt till julen, och en noggrannare redogörelse för dem alla skulle kräva allt för stort utrymme,

hvarför vi få inskränka oss till helt korta anmälningar. Ofvanstående förteckningar visa, att sånglitteraturen är rikhaltigast. Vända vi oss emellertid först till pianosakerna, finna vi endast två omfångsrikare svenska verk, bland dem Peterson-Bergers *Sex Låtar*, innehållande »När rönnen blommar», »Gångtrall», »Vest i fjellom», »Spelman», »Chorus mysticus» och »Nachspiel». Styckena äro samtliga intressanta, med vackra melodiska tankar och en harmonisering som sällan verkar stötande. *Helsingelåtarna* innehålla karaktäristiska folkmelodier benämnda »Skänklåt» och »Valbolåten». Rätt anslående salongstycken utan svårigheter äro Sartorios *Menuett-Caprice* och Macbeths *Serenata*. Sjögrens *I drömmen* etc. är en af hans mera omtyckta sånger, genom sättning för piano ensamt nu äfven tillgänglig för icke sångare. För unga pianister erbjudas ett par häften; för nyörjare *Nordiska toner*, 25 små visor, danslekar m. m., mycket lämpliga som uppmuntring vid undervisningen för något mera försigkomna. Beaumonts *Album* innehåller lätta och behagliga karakterstycken af omvexlande natur. Häften af större omfång och i större tidsstil äro Rosenfelds *Saina* och *Lyriske Fantasiestykker*, de senare med poetiska vignetter (öfverskrifter) af G. Reedtz-Thott. Den danske komponisten (f. 1850) är mest bekant genom sina sånger och synes oss mest lyckad på detta fält. — Gå vi öfver till dansmusiken, så bildas en öfvergång till egentlig sådan af Tschaiakowskys *Valsur* »Eugen Onegin», mera hörande till »salongsmusiken» än till dansprogrammet och af mera värde än vanlig dansmusik, hvad komponistens namn låter förstå. Den är ej svårspelt. *Vinterblommor* framträder i vanlig elegant drägt och innehåller 2 Valser, 2 Polkor, Française och Hambopolska, den senare af Holtz. Särdeles prydlig med ett fint porträtt af prinsessan Ingeborg är Amigos *Ingeborgsvals* med introduktion och coda samt rätt goda dansmelodier. Marineros *Salongs-Mazurka* är enkel och passar äfven för balsalen, der den öfriga dansmusiken rätt väl försvarar sin plats. Violinmusiken inskränker sig till ett par nummer, af hvilka Herbsts *Romance* är harmoniskt enklare och rörligare än Bedingers *Andante religioso*, som tillägnats hr Sven Kjellström. *Melodibok* för violin, en värdefull samling lätta violinstycken, är med det 4:de utkomna häftet komplett.

Häggs *Stämningstunder* vid orgelharmonium innehåller 20 mindre stycken af olika komponister från klassikerna till Wagner och af våra nordiska Dannström, Crusell, Fogelberg, P. U. Stenhammar och Collan.

Bland sångernas komponister hålla vi oss först till den äldsta bland våra, Ivar Hallström, hvars egenskap af vår främste nu levande romanskomponist

ej gerna kan bestridas, så väl med hänseende till uttrycksfull sångmelodi som fint, sången verkligen uppbärande ej nedtryckande ackompanjemang. Organisk bildning, plastik och välljud finner man i hans sånger, så ock i de båda sångerna *Ich bin jung* och *Min sång*, den förra tillägnad tenorsångaren Lemon, den senare barytonisten Bergström, båda hans elever och nu anställda vid k. operan. I sång och ord tolka här de unga sångarne sina egna känslor. Den förstnämnda, omtyckta sången »Ich bin jung» föreligger i ny upplaga och dubbel sättning, äfven för baryton, hvarigenom den blir tillgänglig för en större sångarkrets. Texten är svensk och tysk. Häggs *Maj* är hållen i frisk vårstämning med fylligt ackompanjemang af triolackord, arpeggier och tremolando. Berens' *En liten visa* är enklare, med korta i fermater afslutade strofer. Denna har svensk, tysk och engelsk text likasom »Maj», »Min sång», Valentins »Serenad» och Peterson-Bergers sång »Öch riddaren drog uti Österland», hållen i väl träffad balladstil. Begynne!sestrofens oriktiga uttryck »drog uti» måste vi påpeka, det rätta här hade varit: »Och riddaren drog ut» etc. Beckmans *Gambla gäst* är rytmiskt verkningsfull, och det fantastiska i harmoniseringen kan här vara på sin plats; icke så i *Sol Sommares visor*, som vimla af vidunderliga harmonier och öronslitande modulationer, möjligen dock behagliga för hårdade nutidsöron, som frossa af dissonanser. Hvarje sång har till öfverskrift en historiet om Linda, som berättaren jemt har i tankarne. Valentins *Vak upp* är en stort anlagd sång, som väl gör sig bäst förstådd med orkester, hans *Arabisk serenad* träffar väl en orientalisk stil. Moszkowskis populära *Serenata*, ganska lämplig för sång, och Marinaris *Serenad* ega både svensk och fransk text. Stenhammars *Minnelieder* med tysk text höra till de enkla melodiska sångerna, den sista af dem rent af påminnande om E. G. Geijer. Priset på häftet är efter dansk sed icke utsatt. Noréns *Andliga sånger* ha komponerats till kända psalmer i vår psalmbok och ega vederbörlig stämning, i kyrkoarians stil. Många sångsamlingar för de små har denna jul att bjuda på, deraf det välkända verket *Sjung med oss mamma* utgår i 4:de häftet. *Barnens älsklingsagor* äfvensom *Amusons-nous!* äro försedda med illustrationer vid styckenas början. — Fröken Munktells *Trois chœurs* kunna sägas vara skrifna med fransk esprit och ha skördat bifall vid utförandet, de hafva fransk och svensk (en dansk) text.

Af Elkan & Schildknechts nya sändning ha vi att ytterligare omnämna andra serien af Torsten Petres *Nya skizzer för piano*, utgörande 12 karakterstycken i kompositörens kända populära stil. Sådan finner man ock i

»Idyllen», *Vid Ringsjön*, som är skriven i marschtakt.

Af sångerna framstår A. Hjelmss *Vaggsång* såsom mycket stämningsfull i melodin och med vackert ackompanjemang. Hulthanders sånger äro enkla melodier i Abts stil, op. 17 med helt arpeggieradt ackompanjemang.

—*—

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Dec. 1. Gluck: *Orfeus*. Leoncavallo: *Pujazzo*. — 2. Nicolai: *Muntra fruarna*. — 3, 12. Auber: *Era Diavolo*. — 4. Mozart: *Figaros bröllop*. — 5. Boito: *Mefistofeles* (Margareta: fru Frödin-Lindberg; Helena: frök. Bidenkap, första debut; Pantalís: frök Edström). — 8. Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine: frökn. Thulin, Hallgren). — 11, 13, 15. Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza, Lola: frökn. Hallgren, Thulin). Bizet: *Djamileh*, opéra comique i en akt af Louis Gallet, öfvers. af Ernst Lundqvist. Dansen af M. Glasemann (Djamileh, slafvinna: fru Linden; Harun: hr Lemon; Splendiano, slafhandlaren: hrr Forsell, Grafström).

Södra teatern. Dec. 8, 9. Varney: *De små lammen*. — 10—15. Lecocq: *Herr von Putz' testamente* (Isabella, Thiebaude: frökn. Alma Lund, Ohlsson; Isolín de Castafiol, Chicorat, Capoulade: hrr Ander, Barcklind, Gun. Lundberg).

Vetenskapsakademien. Dec. 6. Fröken Thora Hwass' första musiksoaré. Biträdande: prof. Fr. Neruda, konsertm. L. Zetterqvist, dir. Ax. Bergström 1) Bach-Tausig: Toccata och fuga, D moll; 2) Schumann: Pianosonat, op. 22, G moll; 3) Brahms: Pianoquartett, op. 25, G moll; 4) Chopin: Berceuse, Barcarolle, 3 Mazurkas.

Musikaliska akademien. Dec. 7. Filharmoniska sällskapets första abonnementskonsert (14:e arbetsåret). 1) Beethoven: »Weihe des Hauses», konsertuvertyr; 2) Gluck: Recit. och aria ur »Ifigenia i Aulis», 2:a akt. (hr Lundqvist); 3) Wagner: Spinnisa, scen och ballad ur »Den flygande holländaren» för fruntimmerskör och soloröster (fruar D. Möller och Linden); 4) Kjerulf: 3 Sånger, med ackomp., arrang. för orkester af V. Stenhammar (fru D. Möller); 5) Brahms: Rhapsodie till text ur Goethes »Harzreise im Winter», op. 53, för altsolo (fru Linden), maskör och orkester; 6) V. Stenhammar: Kantat vid öppnandet af Allm. konst- och industriutställningen i Stockholm 1897, text af C. Snoilsky, för soloröster (fruar D. Möller och M. Linden, hr C. F. Lundqvist och musikalskare), kör och ork. Biträdande: k. hofkapellet. Dirigent: hr V. Stenhammar.

Berns' salong. Dec. 5. *Populär Matiné* af Meyders kapell, hrr Vinc. de Pasqualis och G. Fusella. — 10. Wagner atton (3:e).

I k. operans gamla repertoar har en omvexling inträdt med reprisen af Bizets »Djamileh», hvilken lilla opera här först uppfördes i febr. 1889 med fröken Ek i titelrolen, hrr Lundmark, Linden och Grafström i de manliga rollerna. Operans handling är föga rörlig, och med aftonstämningen i scenariet stämmer hufvudsakligen musiken, som emellertid är fin och stödes af

smakfull instrumentering. Handlingen är korthet följande: Harun, den ombytliga herren till slafvinnan Djamileh och som hvarje månad tager sig en ny favoritslafvinna, står på väg att afskeda henne, hvilken älskar honom med glödande kärlek. Hans intendent Splendiano tänker nu bemäktiga sig Djamileh. En slafhandlare uppträder med den nya slafvinnan en almé som beslöjad dansar för Harun och hans gäster. Djamileh ikläder sig hennes dräkt, vinner beslöjad Haruns gunst, och sedan, när hon igenkännes, hans kärlek. Fru Linden är en ståtlig och fängslande Djamileh, äfven hr Lemon och Forsell i de andra hufvudrollerna utföra sina partier berömvärdt, endast att herr Forsell äfven här ibland ansätter tonen något för djupt högtidligt der ett framskjutet parlando skulle göra bättre verkan. I »Mefistofeles» har fröken Bidentkap, som först lät höra sig på fröken Astri Andersens konsert förra året, gjort sin första scen-debut, hvilken vi ej kunde bevista. Fröken Edström, som vi förut hört som tredje tärnan i »Trollflöjten», sjöng Pantalís lilla parti. Om södra teaterns operetter kunna vi ännu icke yttra oss.

Filharmoniska sällskapets konsert gafs inför fullt hus och i närvaro af konungen, kronprinsen och hertiginnan af Dalarne. Programmet var intressant och omväxlande, allt ifrån den inledande präktiga uvertyren af Beethoven till slutnumret, Stenhammars lyckade Utställningskantat, hvarom vi förut haft tillfälle att yttra oss och som nu under hans egen ledning framkallade stort bifall. Mycket diskret och vackert hade hr S. äfven instrumenterat ackompanjemanget till några sånger af Kjerulf, hvilka behagligt sjöngos af fru Möller. En nyhet här var Brahms' »Harzreise» hvari fru Linden förtäffligt återgaf altsolot. Den dystra stämningen i denna aflöses med en melodiskt skön slutkör, som lemnar ett godt intryck, helst som instrumenteringen i det hela är mästarens. Efter hr Lundqvists uttrycksfulla föredrag af den stora scenen och arian i 2:dra akten af Glucks »Ifigenia», hvarmed han skördade intensift bifall, följde Spinnkören ur »Flygande Holländaren» med balladen känslofullt återgifven af fru Möller. Fru Linden sjöng det lilla altpartiet. Detta operanummer räknar vi till det bästa Wagner komponerat, genomträngdt, som det är, af ungdomlig verkligt musikalisk inspiration. Det bragte också åhörarna i förtjusning. Konsertens utförande var i det hela mycket tillfredsställande och herr Stenhammar hyllades lifligt både som dirigent och tonsättare.

Fröken Hvass hade talrika åhörare på sin konsert, hvars största nummer, Brahms' pianoqvartett, utmärkt återgafs af hr Zetterqvist, Bergström, Neruda och konsertgifvarinnan. Fröken Hvass dokumenterade sig för öfrigt i sina

solonummer såsom framstående pianovirtuos med högt utbildad teknik, beherskande såväl fortet som det mjuka, sångbara anslaget.

—*—

Från in- och utlandet.

K. Musikkonservatoriets offentliga uppvisning egde rum d. 13—15 december. Första dagen, måndagen d. 13 kl. 12 började uppvisningen med elever i orgel (lärare: hr Lagergren), Trumpet, Kornett (lär.: hr Jonsson), Blåsinstrument af trä. (Lär.: hr Kjellberg), Valldhorn (hr Östman), Komposition-Instrumentation (hr Dente). Tisdagen fr. kl. 11 uppvisades elever i Violoncell (Lär.: hr Andersen), Harpa (Lär.: hr Lang), Deklamation (Lär.: fru Tammelin), Piano (Lär.: hr Bolander); fr. kl. 1/2 7 e. m. i Violin (Lär.: prof. Book och prof. Lindberg), Piano (Lär.: frök. Thegerström), Ensemble-spelning (Lär.: prof. Lindberg); onsdagen fr. kl. 12 Piano (Lär.: frök. Thegerström), Sång (Lär.: frök. Bergman och prof. Günther), Violin (Lär.: prof. Lindberg), Körsång (Lär.: hr Håkansson). Närmare redogörelse för uppvisningen äro vi ej i tillfälle att nu meddela.

Qvartettkompositörernas täflan. Till den af Sällskapet för svenska qvartett-sångens befrämjande i år utlysta täflan, för hvilken tiden utgick den 1 d:s, ha inkommit ej mindre än 106 qvartetter, det största antal som hittills förekommit till täfling. I den summa ha 42 kompositörer deltagit. 36 qvartetter äro skrifna till de af sällskapet utgifna texterna, och flere kompositörer ha satt i musik den nya föreslagna folksången af Daniel Fallström. Denna årsskörd på qvartettkompositionens område måste åtminstone kvantitativt betraktas såsom synnerligen riklig, utvisande att intresset för den svenska qvartettsången åter börjat väckas.

Lady Hallé och hr Borwick med bejening lemnade den sista november Stockholm och stälde kosan till Köpenhamn.

Fru Ellen Gulbranson har efter sitt besök i England öfver Köpenhamn återkommit till sitt hem i Norge.

Literis et artibus i briljanter öfverlemnades af konungen åt lady Hallé vid enskild audiens strax före hennes lista konsert härstädes.

Lysning till äktenskap afkunnades d. 12 d:s mellan hr Knut Andersson och fröken Signe Cederblom, dotter till professor J. E. Cederblom och hans maka, född Oterdahl.

Hr Knut Andersson, den utmärkte pianisten, äfven känd som komponist, är sedan förra året anställd som lärare vid Städtisches Conservatorium i Strassburg. Efter aflagd jurid. filos. examen i Upsala egnade han sig uteslutande åt musiken och har länge som musiker vistats i utlandet.

Fröken Sigrid Carlheim-Gyllensköld biträdde nyligen vid Akademiska kapellet i Upsala symfonikonsert, hvars program utgjordes af Spohrs uvertyr till »Jessonda», Beethovens »Eroica»-symfoni och Chopins pianokonsert i F moll. Fröken Carlh.-Gyllensköld, som utförde pianopartiet i den senare, berömmes af kritiken »för sitt vackra anslag, sin mjukt klingande ton samt det tydliga och smakfulla utförandet af de svåra passager och finesser, hvaraf kompositionen öfverflödar».

Fröken Gyllensköld har i dessa dagar fått det höga förtroendet att meddela prinsessan Ingeborg undervisning i pianospelning.

Hr Frederik Frederiksen, den från Göteborg härstammande, i London verkande violinvirtuosen, gaf, jemte sin maka, den 29 nov. i Queens Hall sin 6:e årskonsert. Hr Frederiksen, säger »The London musical courier», utvecklade briljant teknik och mycket musikalisk känsla i sina solonummer, Bruchs Violinkonsert i G moll och Saurets »Souvenir de Moscou». Hans fru, som ackompanjerade honom, utförde tillika med god stil Griegs »Au printemps», Stojowskis »Serenad» och »Fileuse». Sång exequverades äfven af mr Arthur Oswald, och hr Frederiksen sjelf deltog i J. Svendsens Stråkvartett, op. 1, i A moll. Konserten var talrikt besökt.

Hr Richard Andersson hade d. 10 dec. föranstaltat en »musikafton» i Vetenskapsakademiens hörsal, hvarvid 9 hans privata elever i pianospelning läto höra sig i rätt svåra kompositioner af Raff, Liszt m. fl., hvilka utförande hedrade så elever som lärare. Bland de mera framstående eleverna var en frök. Ingri Andersen, syster till pianisten Astri Andersen och dotter af hofkapellisten och violoncellläraren vid konservatoriet Anton Andersen.

Obs.! Af brist på utrymme i detta nummer måste notiser från grannlänerna sparas till nästa årgångs första nummer.

—*—

Rättelse.

I näst föregående nummer sid. 148, rad 10 ndfr. står: dotter, läs: fosterdotter (såsom redogörelsen för operatexten till »Syrjan», sid. 147, visar).

—*—

I Musik- och Bokhandeln:

Populär Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn,
översatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, cloth-
band 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk
gående i lagom hastighet och utan hopp
från det lättare till det svårare. Torde
vara den bästa pianoskola vi hittills haft
i Sverige. En ytterligare förtjänst hos
det verkligen vackra arbetet är att bear-
betaren förmått göra det så alltigenom
svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga,
erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å
expeditionen.

Kurs i **plastik** samt undervisning
i **sång** efter den italienska sång-
metoden i förening med **instude-
rande af roller**, med särskildt
afseende fäst vid frasering och diktning,
meddelas af

Signe Hebbe

Sturegatan 24, Stockholm.

Herrar Musici och Tonsättare,

hvilka önska till tryck befordra sina opus,
kunna få dem väl och billigt utförda i lito-
grafiskt nottryck af gammal, van notlitograf.

J. F. Lindblom,

Stockholm, Saltmätaregatan 5, Norr.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Rekommendations-intyg från alla världens
länder. — Illustrerad priskurant gratis. —
Solida kommissionärer sökas.

Gustaf Hägg

emottager elever i piano- och orgel-
spelning, harmonilära samt kontra-
punkt.

Adress: Uplandsgatan 30.

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg*.

Denna vackra och ståtliga marsch
finnes nu att tillgå i godköpsupplaga å

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Presentkort

å

Svensk Musiktidning

å 5 kronor

finnas att tillgå å tidningens expedition

Kungstensgatan 56

samt i bok- och musikhandeln.

OBS! Vacker och lämplig
julklapp!

Svensk Musiktidning

utkommer 1898 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i mu-
sikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga*. Tidningen utgifves såsom
förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris
af 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen*,
Kungstensgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor.
I landsorten prenumereras bäst å posten.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen
första

pris, in- och
utrikes.

Flyglar och

Pianinos

Beqväma
af betalnings-
vilkor.

Talrika vitsord

från framstående musici
och konstnärer, bl. a. från
Alfred Reisenauer, Professor
Franz Neruda, Alfred Grünfeld,
Moritz Rosenthal, Prof. Franz
Mannstädt, Dir. Aug. Körtling, Mad.
Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru
Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass samt
Kungl. Musikaliska Akademien och Göteborgs
mera framstående musici och musiklärarinnor.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste
uppfinningar och
förbättringar till-
lämpas, äro af
våra förnämsta
orgelkännare så-
väl i Stockholm
som i landsorten
enhälligt vitsor-
dade för att vara
de bästa i nord-
den tillverkade.
Prisbelönta i Kö-
penhamn 1888 (enda pris med medalj),
i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890
(första pris). Priskuranter sändas på be-
gäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar
från in- och utländska utmärkta Fabriker
till de billigaste priser. För instrumen-
tens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från
Blüthner och **Pianinos** från G. Schwech-
tens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och Pianinos
från J. G. Malmsjö.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i
bok- och musikhandeln å 50 öre.

Svensk Musiktidnings Expedition.

Innehåll: Ludwig van Beethoven (med
porträtt och afbildning af hans byst). — Pre-
numerationsanmälan. — Beethovens »Leonora»
af Elise Polko. — Musikpressen. — Från sce-
nen och konsertsalen. — Från in- och utlan-
det. — Rättelse. — Annonser. — Årgän-
gens innehållsregister.